

en Del af den Slags Mennesker i Landet, ved vi dog alle. Det ærede Medlem har ikke mærket noget til, at Selskaberne er tyede til Lovgivningsmagten for at faa Lovbestemmelser paa dette Omraade; men det fremhæves jo netop udtrykkeligt i Motiverne til Lovforslaget, at Landbrugsministeriet fra flere Mergelselskaber og fra Det danske Hedeselskab stadig faar Andragender om, at der maa blive tilvejebragt en almindelig Lovhjemmel til tvungen Afstaaelse af Grunde til midlertidig Benyttelse for Anlæg af Mergelspor. Vi ved udmærket godt, at Mergelselskaber gennem Repræsentanter, som de har sendt ind at tale med Rigsdagsmænd, gentagende har beklaget sig over, at det under de nuværende Forhold var vanskeligt at komme frem, medmindre de fik bestemte Lovregler at gaa efter.

Jeg beklager, som sagt, i høj Grad det ærede Medlems Stilling til Sagen, og særlig, at han til Slutning endogsaa kom saa højt op, at han absolut maatte fra raade Vedtagelsen af Lovforslaget. Hvilket Standpunkt det ærede Medlem indtager, gør jo i og for sig ikke saa meget fra eller til med Hensyn til Lovforslagets Vedtagelse, idet det jo er sikkert nok, at Lovforslaget vil blive vedtaget her i Tinget, men forhaabentlig betyder hans Stilling ikke, at Landstingets Højre staar bagved det ærede Medlem i denne Sag. Jeg vilde i høj Grad beklage, om dette Lovforslag ikke kunde blive ophøjet til Lov i denne Samling, og jeg synes, at dets Vedtagelse udmærket kan forenes selv med meget konservative Anskuelser, thi der er i Virkeligheden ikke Tale om, at man gaar en eneste for nær, eller at den enkelte under nogen Omstændighed kan forurettes. Jeg anbefaler fremdeles, at man vedtager Ændringsforslagene og Lovforslaget i dets Helhed.

Hornstrup: Den ærede Ordfører brød sig ikke saa meget om min personlige Stilling til Lovforslaget, men var bange for, at den stod noget i Forbindelse med Landstingets Højres Stilling til Lovforslaget. Jeg naa gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at selv Medlemmer af Landstingets Venstre — hvor mange kan jeg ikke sige — i 1910 var imod et saadant almindeligt Lovforslag. Den ærede

Ordfører siger, at jeg af Motiverne kan se, at der siden 1910 har været fremsat Begæring om at faa Ekspropriationsret til Anlæg af saadanne Baner. Jeg kan ikke se, at der staar det fjerneste i den Retning. Der staar i Motiverne først en Forklaring med Hensyn til det i Samlingen 1909—10 fremsatte Lovforslag, og derefter staar der: „Siden da er der fra flere Mergelssporselskaber og fra Det danske Hedeselskab til Landbrugsministeriet indkommet Andragender om, at der maatte blive tilvejebragt en almindelig Lovhjemmel“. En almindelig Lovhjemmel, ja, men der er ikke Tale om et enkelt Sporanlæg, og der har heller ikke her i Rigsdagen været fremsat Lovforslag om noget specielt Sporanlæg. Jeg gaar derfor ud fra, at de Vanskeligheder, der mulig kan have været, ikke har været uovervindelige for de paagældende Selskaber, idet de har kunnet overvindes uden Henvendelse til Lovgivningsmagten, og jeg gaar ud fra, at det vil de ogsaa i al Almindelighed kunne i Fremtiden. Der kan selvfølgelig komme enkelte Tilfælde, hvor de ikke kan det, men saa kan man komme til Lovgivningsmagten og lade den dømme om, hvorvidt det er rimeligt at give vedkommende en saadan Ret. Den ærede Ordfører henviser til, at en saadan Ekspropriation ikke skal gælde for Tid og Evighed, men at den i mange Tilfælde kun skal gælde i et eller nogle enkelte Aar. Det vil maaske blive saaledes i adskillige Tilfælde, men det vil ogsaa i enkelte Tilfælde kunne trække ud baade i 20 og 30 Aar, og det er efter mit Skøn ensbetydende med Afstaaelse.

Den højtærede Landbrugsminister mente, at Rigsdagen havde vedtaget en lignende Ekspropriationslov med Hensyn til Rindom Mergelspor. Nej, det var ikke en lignende Ekspropriationslov, thi der var det bestemte Anlæg nævnt, og det var maaske et Anlæg, om hvilket Rigsdagen den Gang mente, at det kunde ske i Almenvellets Navn; men det er ikke givet, at et mindre Selskab kan gaa ind under den Begrundelse, og derom ønsker jeg, at Lovgivningsmagten skal dømme; jeg ønsker det ikke lagt over i Administrationens Haand. Den ærede Ordfører var sikker paa, at der aldrig vilde kunne blive Tale om at give 5 eller 10 Mænd en saadan Ekspropriations-